

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Saralievové a soudců JUDr. Michala Fridricha a JUDr. Ivany Placek ve věci žalobce: **Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**, IČ 69797111, se sídlem Rašínovo nábřeží 42, Praha 2, Územní pracoviště České Budějovice, Prokišova 1202/5, České Budějovice, proti žalovanému: **PRVNÍ ČESKÁ STAVEBNÍ A OBCHODNÍ, a. s.**, IČ 25640054, se sídlem Plzeňská 1270/97, Praha 5, **o vydání bezdůvodného obohacení**, k odvolání žalovaného proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 8. listopadu 2016, č. j. 25C 344/2009 – 563,

t a k t o :

Usnesení soudu I. stupně se **mění** tak, že znaleckému ústavu – Vysokému učení technickému v Brně, Ústavu soudního inženýrství, se sídlem Údolní 244/53, Brno, se přiznává odměna za znalecký posudek a náhrada hotových výdajů v celkové výši 92.444 Kč.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným usnesením soud I. stupně určil shora označenému znaleckému ústavu za provedení revizního znaleckého posudku z oboru ekonomika, ceny a odhady nemovitostí s odkazem na § 15a odst. 1 a 2 a § 20 odst. 1, 2 a 4 vyhl. č. 37/1967 Sb. odměnu ve výši 67.190 Kč a náhradu nákladů spojených s podáním znaleckého posudku ve výši 13.934,75 Kč, se započtením 21% daně z přidané hodnoty celkem 98.161 Kč. Znalecký ústav účtoval znalečné v rozsahu 135 hodin po 350 Kč (celkem 47.250 Kč), v rozsahu 4 hodin po 200 Kč (800 Kč) a požadoval zvýšení o 30 % podle § 15a odst. 2 vyhlášky a zvýšení o 10 % podle § 20 odst. 2 vyhlášky. Dále účtoval náhradu administrativních úkonů (na základě dodavatelské faktury ústav vynaložil částku 600 Kč za nabývací tituly z katastru nemovitostí), náhradu cestovních výdajů dne 16.06.2016 a 17.06.2016 na trase Brno – Blatná – Sedlice při vzdálenosti 525 km, průměrné spotřebě použitého vozidla (5,9 l/100 km), ceně pohonných

hmot 24,30 Kč/1 l a paušální částce za použití vozidla ve výši 3,80 Kč/1 km (celkem 1.995 Kč), za parkovné (40 Kč), stravné dne 16.06.2016 a 17.06.2016 pro 4 osoby (1.088 Kč), ubytování pro 4 osoby (2.000 Kč) a náhradu mzdy 4 osob provádějících posudek, včetně odvodů z mezd (7.459,05 Kč). Celkem se jedná o přímé náklady ve výši 13.934,75 Kč. Soud I. stupně dovodil, že počet vyúčtovaných hodin práce na posudku odpovídá rozsahu spisového materiálu a zkoumané znalecké otázce a shledává je přiměřenými rozsahu a složitosti věci, odpovídajícím shledal rovněž 30% zvýšení základní sazby za hodinu práce. O náhradě nákladů za vypracování znaleckého posudku bylo rozhodnuto podle § 28 odst. 4 vyhlášky a představují je výše popsané náklady, jejichž vynaložení bylo vzhledem ke komplexnosti ústavního znaleckého posudku nezbytné, proto jejich náhradu soud I. stupně přiznal v plném rozsahu. K uvedeným částkám byla připočtena požadovaná 21% sazba daně z přidané hodnoty, což tvoří dohromady částku 98.161 Kč.

Proti usnesení podal žalovaný v zákonné lhůtě odvolání. Namítl, že není zřejmé, proč znalecký ústav požadoval znalečné v rozsahu 135 hodin po 350 Kč včetně zvýšení o 30 % podle § 15a odst. 2 vyhlášky a zvýšení o 10 % podle § 20 odst. 2 vyhlášky. Dovožoval, že k místnímu šetření nebylo potřeba 4 osob a že není zřejmé, jaký úkol jednotlivé osoby při tomto šetření měly. Vyúčtování ubytování pro 4 osoby označil za absurdní s tím, že časová náročnost úkolu jistě nevyžadovala nocležné. Z napadeného usnesení nevyplývá, že by byla přiměřená odměna ve výši 350 Kč za úkon a tato odměna by se podle míry odborných znalosti, které musel znalecký ústav vynaložit, měla odměna pohybovat maximálně mezi 150-200 Kč za hodinu. Soud I. stupně přiznanou výši odměny neodůvodnil, napadené usnesení je nepřezkoumatelné a konečná výše znalečné neodpovídající. Odvolatel navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil zpět soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Znalecký ústav k odvolání uvedl, že dopisem ze dne 7. března 2016 žádal soud I. stupně o povolení vykonání dvoudenního místního šetření spojeného s ubytováním 4 pracovníků ústavu a této žádosti soud vyhověl dopisem ze dne 14. března 2016. Místní šetření bylo velmi časově náročné. Cesta z Brna na místo samé, tedy do rekreačního areálu DOL, činí 258 km s časovou náročností více jak 3 hodiny. Pokud by mělo být provedeno místní šetření během jednoho dne, bez předchozího ubytování na místě, tak pouze čas strávený na cestě v tomto dni by pracovníkům zabral více jak 6 pracovních hodin. Přímé náklady na dopravu na tuto cestu (bez nákladů na náhradu mzdy) činí téměř 2.000 Kč, což je srovnatelné s cenou za ubytování 4 osob, které bylo účtováno. Pro splnění úkolů zadaných soudem bylo také nutné navštívení obecního úřadu města Sedlice za účelem zajištění dokumentace. Jenom tato část místního šetření si vyžádala u 4 pracovníků přibližně 2,5 hodiny času na zkoumání

dostupné dokumentace a k tomu je třeba uvažovat ještě s cestou na samotný městský úřad, který se nachází 12 km od hodnoceného rekreačního areálu. Samotné místní šetření v rekreačním areálu pak zahrnovalo zaměření a prohlídku všech staveb na hodnocených pozemcích a geodetické zaměření jednotlivých druhů ploch na pozemcích (komunikace, zpevněné plochy, plochy zatravněné pravidelně udržované, plochy zatravněné občasně udržované, pozemky s vyšším sklonem). Místní šetření v rekreačním areálu DOL vykonali dne 17. června 2016 čtyři pracovníci a vyžádalo si 9 hodin. Pokud by činnost na místním šetření vykonávalo méně pracovníků, vyžadovala by jejich práce další den místního šetření a vzhledem k nutné návštěvě městského úřadu by se jednalo o třídní služební cestu. Kdyby místní šetření nebylo spojeno s ubytováním a vykonávalo by ho méně pracovníků, náklady na cesty by výrazně převyšovaly náklady na ubytování v místě. Činnosti jednotlivých pracovníků ÚSI VUT v Brně mohli při místním šetření sledovat všichni účastníci soudního sporu a tak ověřit, jaký úkol konkrétní osoba ze znaleckého ústavu při místním šetření měla. Znalecký ústav je přesvědčen, že tím, že místní šetření bylo dvoudenní a zúčastnili se ho 4 pracovníci, konal maximálně hospodárně vzhledem k nutnému času strávenému na cestě a nákladech na cestu z Brna do hodnocené lokality. Dále znalecký ústav poukázal na dopis ze dne 28. dubna 2015, jímž před započítáním prací na znaleckém posudku upozornil, že jeho hlavní činností je vysokoškolská výuka a výuka znalců a s ohledem na § 21 odst. 2 zák. č. 36/67 Sb. proto dovozuje, že se jedná o zvláště obtížný případ. Soud I. stupně si byl nepochybně vědom toho, že ustanovuje ústav, jehož hlavní činností je vysokoškolská výuka, výuka znalců a vědeckovýzkumná činnost a že pro tuto činnost ústav disponuje pracovníky, kteří mají vědecké hodnosti, příp. jsou habilitovanými docenty či profesory, za což jim vyplácí přiměřenou mzdu. Ve znaleckém posudku č. C 1581 ze dne 21. října 2016 se mimo to jedná o řešení mimořádně obtížné problematiky stanovení nájemného v časovém období 8 let, a to zpětně od roku 2006 až do roku 2014 z pozemků v rekreačním zařízení, se kterými se běžně neobchoduje. Mimo jiné znalecký úkol zahrnoval činnosti, vyžadující znalosti geodetické pro zaměření ploch pozemků, které pro znalce v oboru ekonomika nejsou běžné. Soud I. stupně zadal znalecký posudek jako revizní, byla jím provedena revize 5 dříve vypracovaných znaleckých posudků vypracovaných Znaleckým ústavem Trigon, s. r. o., Ing. Petrem Hlásným, CSc., Ing. Patrikem Ždánským, Ing. Františkem Toufarem a Jiřím Panuškou a byly zodpovězeny všechny položené otázky žalovaného i žalobce. Okolnost, že se jedná o mimořádně složitou problematiku, vyplývá i z množství dříve podaných znaleckých posudků, v nichž znalci došli k rozdílným závěrům. Znalecký ústav dále poukázal na to, že sazby dané vyhláškou č. 37/1697 Sb. nebyly valorizovány ani o inflaci po dobu více než 13 let a neodpovídají požadavkům na odbornost řešených znaleckých problémů a na odbornost zpracovatelů. Sazba 150 až 200 Kč za hodinu práce, odpovídá činnosti pracovníka s hrubou mzdou méně než 14.075 Kč. Znalecký ústav nepostupoval

nijak neefektivně, když s ohledem na složitost zadaného úkolu pověřil 4 pracovníky, aby provedli 2 denní místní šetření a tříčlenný pracovní tým řešením revizního znaleckého posudku ve složení 2 pracovníci ing., 1 pracovník Ph.D., protože minimálně tato odbornost byla potřebná na zpracování posudku. Každý znalecký posudek zpracováváný znaleckým ústavem ÚSI VUT v Brně prochází též oponentním řízením. Jedná se o nezbytnou činnost, která má zaručit pokud možno co největší profesionalitu a objektivitu podaného znaleckého ústavu. Oponenturu na tento znalecký posudek vykonal pan Prof. Ing. Albert Bradáč, DrSc., celorepublikově uznávaný odborník, který se svými radami, podněty a odbornými postřehy podílel na konečném vypracování znaleckého posudku. Vyúčtování znalecký ústav provedl v souladu s platnými právními předpisy s řádnou podrobnou specifikací, která odpovídá času strávenému na vypracování revizního znaleckého posudku. Znalecký úkol zadaný soudem splnil vyčerpávajícím způsobem, v řádném termínu a znalečné přiznané mu soudem I. stupně je oprávněné.

Odvolací soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal napadené usnesení včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, bez nařízení jednání v souladu s § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání s výjimkou nepatrné části není důvodné.

Podle § 17 odst. 1 zák. č. 36/1967 Sb. znalec (tlumočník) má za podání posudku (provedení tlumočnického úkonu) právo na odměnu. Podle § 17 odst. 2 zákona je-li znalecký posudek (tlumočnický úkon) zadán orgánem veřejné moci, řídí se odměna ustanoveními prováděcího právního předpisu. Podle § 17 odst. 5 zákona odměna stanovená podle odstavců 1 až 4 se zvyšuje o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je znalec (tlumočník) povinen z odměny odvést podle jiného právního předpisu. Podle § 19 odst. 1 zákona odměnu a náhradu nákladů podle § 17 odst. 2 a 3 a § 18 odst. 1 až 3 je znalec (tlumočník) povinen vyúčtovat zároveň s podáním posudku. Její výši určí orgán, který ustanovil znalce (tlumočníka), a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do 2 měsíců od podání posudku (provedení tlumočnického úkonu). Odměnu a náhradu hotových výdajů je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů. Podle § 25 odst. 1 vyhl. č. 37/1967 Sb. státní orgán, který si vyžádal znalecký posudek, rozhodne o odměně a náhradě nákladů, popřípadě o náhradě mzdy znalce v rámci řízení, v němž byl znalecký (tlumočnický) úkon proveden. Podle § 25 odst. 2 cit. vyhl. při určování výše odměny za znalecký úkon se hodnotí především: a) povaha a rozsah úkonu a stupeň odborné kvalifikace potřebné k jeho provedení, a to v každé z položek provedeného úkonu, b) charakter a účelnost pomocných prací; 1) při znaleckém úkonu je studium spisu zpravidla součástí úkonu, c) přiměřenost doby trvání úkonu, a to též porovnáním s obdobnými odbornými úkony a částkami odměn za ně účtovanými, d) dodržení stanovené lhůty znalcem, zejména bylo-li

uloženo spěšné provedení úkonu, e) zda úkon spočíval v přezkoumávání posudku provedeného jiným znalcem. Podle § 15a odst. 2 vyhl. č. 37/67 Sb., ve znění pozdějších předpisů se odměna příslušející znaleckému ústavu, pokud je znalecký posudek podáván před soudem, stanoví podle sazeb za znalecké posudky (§ 16), pokud je znalecký posudek podáván v řízení před soudem, jiným státním orgánem nebo orgánem vykonávajícím na základě zákona veřejnou správu, a znalecký ústav byl k podání znaleckého posudku ustanoven orgánem, který řízení vede. V případech, kdy je pro podání znaleckého posudku znaleckým ústavem vyžadována zvláštní odborná specializace, lze sazbu odměny příslušející znaleckému ústavu podle § 16 zvýšit až o 50 %. Ustanovení § 20 a § 21 se při stanovení odměny znaleckému ústavu použijí obdobně. Sazba odměny za znalecký posudek podle § 16 této vyhlášky činí podle náročnosti a míry odborných znalostí, které bylo nutné k jeho podání vynaložit, za jednu hodinu práce 100 až 350 Kč. Podle § 20 odst. 1 vyhl. č. 37/1967 Sb. je-li znalecký posudek vzhledem k okolnostem případu mimořádně obtížný, může být ve zvlášť odůvodněných případech odměna výjimečně přiměřeně zvýšena až o 20 %. Podle § 20 odst. 2 vyhlášky jde-li o posudek, kterým je přezkoumáván posudek jiného znalce, může být odměna zvýšena až o 10 %.

V posuzovaném případě není ve světle citovaných ustanovení pochyb o tom, že znalci, kteří vypracovali v rámci znaleckého ústavu - universitního pracoviště požadovaný znalecký posudek, mají nejvyšší možný stupeň odborné kvalifikace. Je proto zcela mimo diskusi, že znaleckému ústavu přísluší odměna za jednu hodinu práce ve výši 350 Kč podle § 16 vyhl. č. 37/1967 Sb. v souladu s kritérii stanovenými § 25 odst. 2 cit. vyhl. a úvaha odvolatele o možné sazbě 150 až 200 Kč za hodinu práce je zjevně nepřiléhavá. Rovněž povaha a rozsah provedených úkonů, jak jsou specifikovány v příloze k vyúčtování, odpovídá 135 hodinám po 350 Kč a 4 hodinám po 200 Kč. Nelze přitom přehlédnout, že posudek sám jen bez příloh čítá 100 stran. Přímé náklady ve výši 13.394,75 Kč se rovněž nejeví nikterak nepřiměřenými. Rozsah provedeného šetření a počet použitých osob je v gesci znaleckého ústavu a námitky žalovaného v tomto směru byly vyvráceny vyjádřením znaleckého ústavu o časové náročnosti cesty z Brna na místo samé (do rekreačního areálu DOL) i samotného šetření, včetně návštěvy obecního úřadu města Sedlice za účelem zajištění dokumentace. Znaleckému ústavu nepochybně náleží zvýšení odměny o 10 % podle § 20 odst. 2 vyhl. č. 37/1967 Sb., neboť vypracovaným posudkem byl přezkoumáván posudek jiného znalce (posudky vypracované Znaleckým ústavem Trigon, s. r. o., Ing. Petrem Hlásným, CSc., Ing. Patrikem Ždánským, Ing. Františkem Toufarem a Jirím Panuškou). Jedinou spornou položkou zůstává zvýšení odměny o dalších 30 % podle § 15a odst. 2 vyhl. č. 37/1967 Sb., se kterým se soud I. stupně blíže nevypořádal. Poukaz znaleckého ústavu na to, že se jednalo o zvlášť obtížný případ, vyžadující zvláštního vědeckého posouzení, opodstatňuje pouze zvýšení o 20 % podle citovaného § 20 odst. 1 vyhl. č.

37/1967 Sb. za mimořádnou obtížnost posudku. Od mimořádné obtížnosti posudku je však nutno odlišit případ, kdy je pro podání znaleckého posudku znaleckým ústavem vyžadována zvláštní odborná specializace ve smyslu citovaného § 15a odst. 2 vyhlášky. V daném případě pro podání posudku zvláštní odborná specializace vyžadována nebyla, neboť znaleckým úkolem bylo stanovení obvyklé výše nájemného pozemků. Na tom nic nemění, že v rámci přípravy posudku bylo nutno pozemky geodeticky zaměřit. Zvláštní odbornou specializací podle § 15a odst. 2 vyhlášky je míněna výjimečná specializace, potřebná k zodpovězení samotného znaleckého úkolu. Z uvedeného vyplývá, že navýšení znalecké odměny o dalších 10 % nemá zákonný podklad a částku 4.725 Kč s 21% DPH celkem 5.717 Kč znaleckému ústavu na této odměně nenáleží. Znaleckému ústavu proto za podání předmětného revizního znaleckého posudku náleží částka 92.444 Kč, kterou mu odvolací soud změnou napadeného usnesení za použití § 221a o. s. ř. přiznal.

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

V Praze dne 30. ledna 2017

JUDr. Irena Saralievová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Hradová